

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

20. oktober 2025

Landzonetilladelse til genopførelse af toiletbygning, udvidelse af asfaltpladsen hertil samt etablering af støttemur på ejendommen Østre Strandvej 110, 9990 Skagen

Frederikshavn Kommune meddeler hermed i henhold til lov om planlægning § 35 landzonetilladelse til genopførelse af toiletbygning, der samtidig udvides fra 12 m² til 17,5 m², udvidelse af asfaltpladsen, som bygningen er placeret på, 1,5 m ind i hosliggende klit, samt til etablering af støttemur omkring samme plads på ejendommen Østre Strandvej 110, 9990 Skagen, matr.nr. 331a, Skagen Bygrunde, som ansøgt.

Den ansøgte toiletbygning opføres sammes sted som den eksisterende toiletbygning, dog udvidet med 5,5 m² mod vest, jf. vedlagte bilag. Bygningen opføres med en længde på 4,92 m, en bredde på 3,57 m og en max højde på 3 m over terræn. Facader opføres primært i ubehandlet ThermoWood, lodret monteret, og taget med taghældning på ca. 15 grader, i tagpap med listetækning.

Den eksisterende asfaltplads udvides i dens fulde bredde af 4,8 m maksimum 1,5 m ind i klitten vest for pladsen, som følge af, at pladsen bliver for lille med toiletbygningens udvidelse, jf. vedlagte bilag.

Højdeforskellen mellem asfaltpladsen og den omkringliggende klit vil blive afviklet ved etablering af en støttemur af naturfarvede træsveller. Støttemurens samlede strækning bliver ca. 17 m.

Landzonetilladelsen meddeles på det vilkår, at det afgravede sand straks efter etablering af det ansøgte placeres på klitten vest for pladsen, så denne opnår samme terrænkote som den bortgravede klit, således at den vestlige klit fortsat vil have samme afskærmende virkning som nu. Den forhøjede klit renses for rynket rose og genplanter tæt med sand-hjælme for at modvirke erosion og sandflugt.

Landzonetilladelsen forudsætter, at det ansøgte opføres i overensstemmelse med fremsendte ansøgning, modtaget 14. oktober 2025 og senere modtagne oplysninger.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger er udløbet. Hvis der bliver klaget til Planklagenævnet over tilladelsen, kan den kun udnyttes, hvis Planklagenævnet fastholder tilladelsen, jf. LBK nr. 572 af 29. maj 2024.

Redegørelse for tilladelsen

Ejendommen, der ejes af Frederikshavn Kommune, er en del af et offentligt tilgængeligt strandområde i Skagen med den offentlige toiletbygning som eneste bygning. Bygningen spiller en nødvendig og afgørende rolle for den rekreative brug af den meget besøgte Skagen Sønderstrand. Ejendommen på 5,3 hektar, fordelt på tre matrikler, ligger i landzone i et område, som i kommuneplanen bl.a. er udpeget som:

- Særligt værdifulde landskaber
- Særligt værdifulde naturområder
- Område til flersidig anvendelse

Sagsnummer: GEO-2025-05163
Dokumentnummer: 8588296

Sagsbehandler:
Knud Bundgaard

Direkte telefonnummer:
+45 9845 6419

Der knytter sig desuden bl.a. følgende øvrige udpegninger til ejendommen:

- §3 beskyttet natur – Hede
- Rammer indenfor kystplanlægningslinjen
- Rammer påvirket af grundvand
- Strandbeskyttelse
- Fredede områder
- Kommuneplanramme SKA.F.02.04
- Naturbasen, Markfirben (Bilag IV)
- Kystnærhedszone

Side 2/10

Opførelsen af den ansøgte toiletbygning, udvidelse af asfaltpladsen deromkring samt etablering af støttemur forudsætter en landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, jf. LBK nr. 572 af 29. maj 2024, idet der er tale om byggeri og ændret arealanvendelse i landzone, som ikke er omfattet af nogen af de i planlovens § 36 stk. 1 nævnte undtagelser fra kravet om landzonetilladelse. Toiletbygningen opføres uden tilknytning til en bolig.

Planlovens § 35 har til hovedformål at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse og anlæg i det åbne land og at sikre, at arealanvendelsen og opførelsen af byggeri sker i overensstemmelse med den kommunale planlægning. Udgangspunktet er, at landzonen skal friholdes for anden (uplanlagt) arealanvendelse og bebyggelse m.v. end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri.

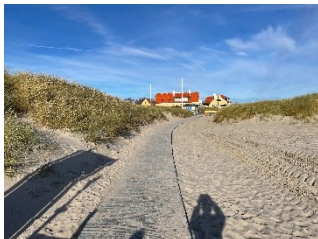
Landzoneadministrationen skal desuden medvirke til at sikre en udvikling, der er hensigtsmæssig ud fra en samfundsøkonomisk og planmæssig helhedsvurdering.

Begrundelse for tilladelsen

Bebyggelse i det åbne land uden tilknytning til en bolig tillades som udgangspunkt ikke, og landzoneadministrationen er særlig restriktiv, når der som i dette tilfælde er tale om et område med særlige natur- og landskabsudpegninger. Der er dog praksis for, at offentlige bygninger til rekreative formål eller organiseret friluftsliv behandles mindre restriktivt for aktiviteter, der normalt hører hjemme i landzonen. En sådan aktivitet hører den aktuelle toiletbygning netop til. Samme praksis gælder for ændring af arealanvendelser, som den aktuelle terrænændring med tilhørende støttemur.

Det er i tilladelsen lagt vægt på projektets begrænsede omfang, samt at toiletbygningen skal erstatte en allerede eksisterende lovlig bygning med samme funktion, placering og højde. Det vægtes højt, at toilettet er offentligt tilgængeligt og understøtter den rekreative brug af den nærliggende strand. Den eksisterende toiletbygning har for få toiletter, hvorfor en øget kapacitet vil forbedre strandfaciliteterne og medvirker til at forebygge uhensigtsmæssig brug af området som toilet.

Det vægtes meget højt, af det ansøgte er yderst fint tilpasset og stærkt underordnet det værdifulde omkringliggende klitlandskab. Toiletbygningen er næsten usynlig fra de fleste vinkler, da klitterne omkring den er næsten lige så høje som bygningen.

Den eksisterende toiletbygning set fra hhv. sydøst, vest og nord

Fredningsnævnet har den 23. september 2024 meddelt dispensation til projektet, og det samme har Kystdirektoratet den 9. april 2025. Kommunens naturafdeling har den

14. oktober meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3, hvor der redegøres detaljeret om naturudpegningerne. Alle tre dispensationer vedlægges som bilag.

Side 3/10

Ud fra toiletbygningens anvendelse, størrelse og lave placering i landskabet vurderes den at være af helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystnærhedszonen. Områder indenfor kystnærhedszonen skal som udgangspunkt friholdes for bebyggelse, men der kan tillades bebyggelse, der relaterer sig natur-, landbrugs- eller rekreative formål. I tilfældet med det ansøgte, vurderes det, at en toiletbygning, der henvender sig til strandgæster og som sikrer, at Sønderstrand fortsat kan være Blå Flag punkt, at det ansøgte er indenfor rammen.

Rammer påvirket af grundvand. Det ansøgte ligger i et område, der er påvirket af høj grundvandsstand. Grundvandet er registreret til 1 meter under terræn. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil blive påvirket af høj grundvandsstand.

Det ansøgte vurderes ikke at stride imod den gældende kommuneplanramme, da strandfaciliteterne er forudsætning for, at rammens formål, nemlig rekreativ anvendelse og da der er tale om udskiftning af en toiletbygning fra 2008, og som altså eksisterede ved rammens vedtagelse i 2015.

Det er endelig vægtet, at intet af det ansøgte i væsentlig grad vurderes at kunne påvirke nogen af de ovenfor nævnte øvrige landskabsudpegninger, og at det ikke strider imod den kommunale planlægning eller nogen af de hensyn, som landzonebestemmelserne og planloven i øvrigt varetager.

Ejendommen får dermed ikke karakter af spredt bebyggelse og vil ikke påvirke de natur- og landskabelige værdier i området negativt og ikke være i strid med landzonebestemmelsernes formål.

Jf. bekendtgørelse om internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter vurderer kommunen, at det ansøgte ikke kan

- påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt,
- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Bemærkninger

Landzonetilladelsen bliver offentliggjort **mandag den 20. oktober 2025** på kommunens hjemmeside.

Der er ikke foretaget naboorientering efter planlovens § 35, stk. 4. idet det ansøgte er vurderet at være af helt underordnet betydning for naboer, jf. planlovens § 35, stk. 5. Det er ligeledes vurderet, at partshøring efter forvaltningslovens § 19 heller ikke er relevant bl.a. grundet sagens bagatelagtige karakter.

Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra den dato, hvor den er meddelt.

Øvrige tilladelser

Bemærk at tilladelsen ikke gælder de ansøgte overjordiske molokker, som både kræver landzonetilladelse og byggetilladelse. Hvis der endnu ikke er søgt om byggetilladelse

hertil, skal denne ansøges gennem ansøgningsportalen "Byg og Miljø" (BOM), som findes på dette [link](#).

Side 4/10

Klagevejledning

Der er 4 ugers klagefrist fra den dag tilladelsen er offentlig bekendtgjort.

Afgørelsen kan påklages til Planklagenævnet som beskrevet i vedlagte klagevejledning.

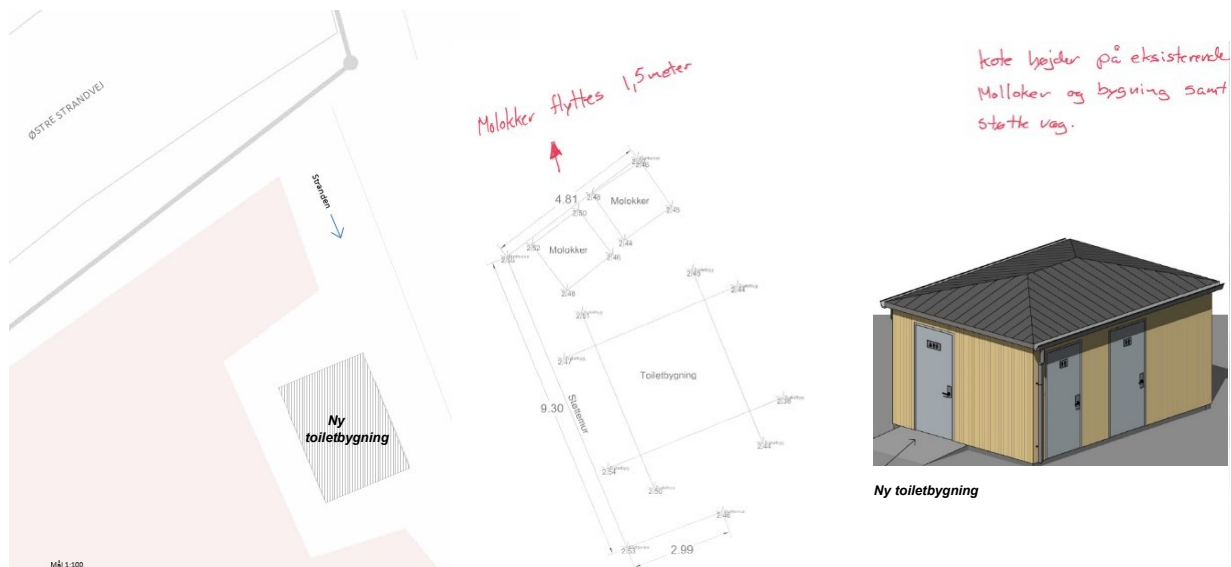
Med venlig hilsen

Knud Bundgaard (KUBU)
Landzonesagsbehandler

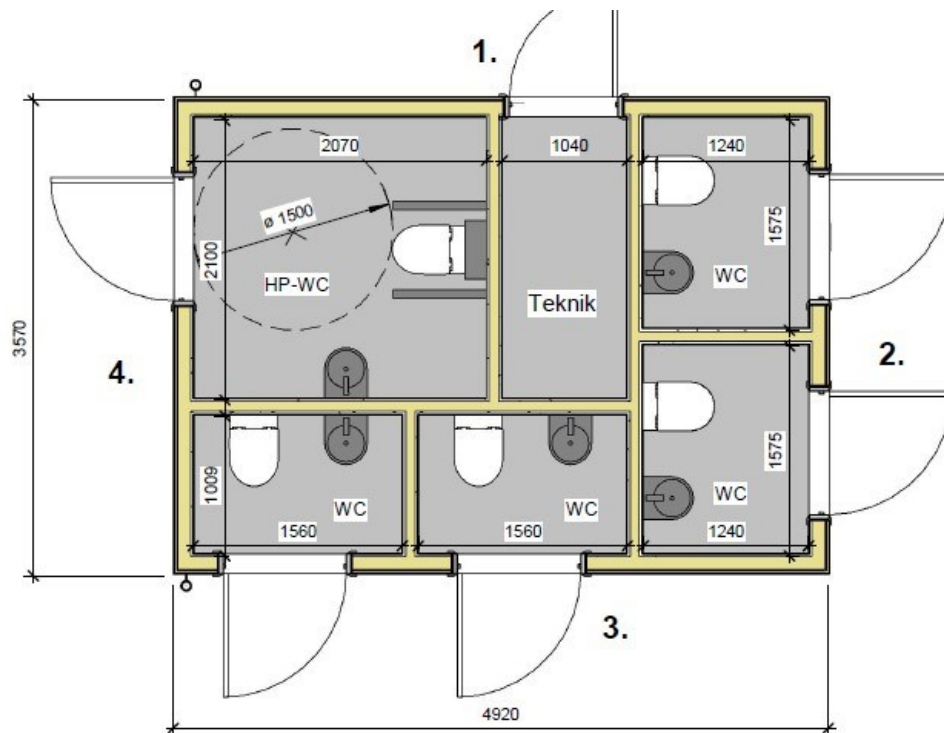
Kopi til: Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; DN, sekretariatet, dnfrederikshavn-sager@dn.dk;
DN, samrådet, thorkild.kjeldsen@mail.tele.dk; DOF-Nordjylland, frederikshavn@dof.dk; Friluftsrådet
Vendsyssel, Vendsyssel@friluftsradet.dk

3 dispensationer vedhæftes som bilag

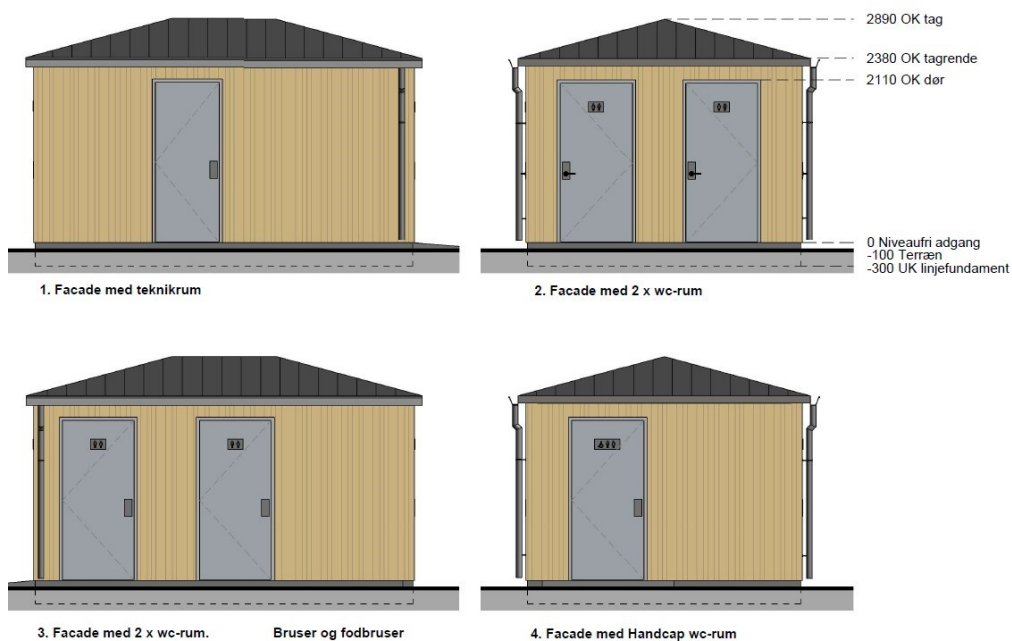
Bilag 1: Situationsplan (ikke målfast i denne udgave), 3D vision af bygning og foto

Bilag 2: Plantegning toiletbygning (ikke målfast i denne udgave) og 3D vision

Bilag: Facadetegninger toiletbygning (ikke målfast i denne udgave)

Bilag 3: Dispensation fra Fredningsnævnet

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 3025 5459
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Den 23. september 2024

Frederikshavn Kommune

FN-NJN-37-2024: Etablering af offentligt toilet og containere på Østre Strandvej, Skagen.

Fredningsnævnet har den 5. juli 2024 og den 28. august 2024 fra Frederikshavn Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere og udvide det offentlige toilet på kanten mellem matr.nr. 331a og 281b Skagen Bygrunde, der ejes af Frederikshavn Kommune.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele delvis dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål:

- at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område, -
- at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

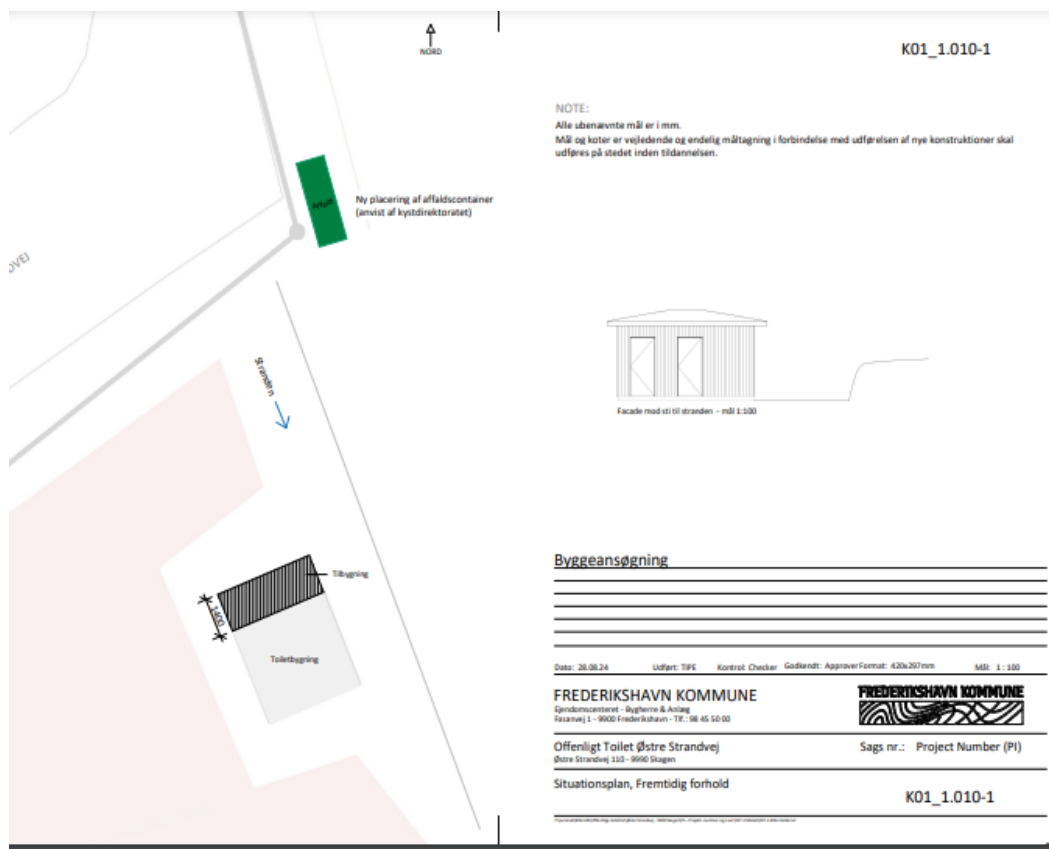
Fredningen har en bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer, og at der ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en kiosk-og toiletbygning på det Skagen kommune tilhørende areal.

Ovenfor ses placering af eksisterende toiletbygning tæt på offentlig vej, ved nedgangen til stranden, gravet ind i klitten så den er mindst mulig synlig fra omgivelserne.

Ansøgningen

På grund af manglende kapacitet, ønskes bygningen udvidet med 2 ekstra toiletter, hvilket kræver en mindre udvidelse af det areal, hvor toiletbygningen er placeret for at gøre plads til de eksisterende 2 affaldscontainere. Der må derfor fjernes så meget af en fredet klit, at affaldscontainerne lige akkurat kan stå i sammenhæng med bygningen og skjult over lang afstand. Ansøgning med tegninger er vedlagt som bilag.

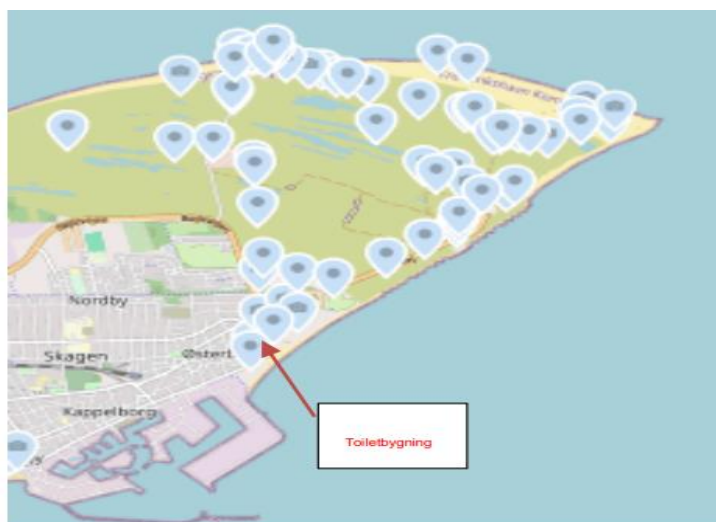
Sagen har været behandlet af Kystdirektoratet, som har meddelt afslag på den oprindeligt ansøgte placering af affaldscontainerne. Dette har medført, at kommunen har ændret sin ansøgning i overensstemmelse med den placering, Kystdirektoratet har godkendt, og som fremgår af situationsplan ovenfor.

Frederikshavn Kommune har oplyst, at hele arealet består af beskyttet natur i form af hede, jf. naturbeskyttelseslovens §3. Beplantningen på den del af klitten, som oprindeligt ønskedes bortgravet, består hovedsageligt af hjælme iblandet ganske få urter, græsser og den invasive rynket rose. Naturkvaliteten vurderes at være i middel tilstand, men arealet som ønskes bortgravet, er tydeligt påvirket af næringsstoffer og invasive arter.

Frederikshavn Kommune har herudover om Natura 2000- og Habitatområde oplyst følgende:

” ...

Området ligger ikke indenfor et Natura 2000 område, og nærmeste Natura 2000 område nr. 1 for Skagen Gren ligger ca. 650 meter væk. Frederikshavn Kommune vurderer, at det ansøgte projekt er så lille en tilstandsændring, at det ikke kan påvirke Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag. Der er registreret bilag IV-arter i form af markfirben i hele området, inklusiv i området omkring toiletbygningen se nedenstående kortudsnit med registreringerne.

Kortudsnit 3. Kortet viser registrering af markfirben i området omkring Grenen

Markfirben er generelt en truet dyreart, hvis levesteder er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV. De lever i små kolonier over det meste af landets sandede lokaliteter og i Frederikshavn Kommune er markfirben særligt udbredt i området nord for Frederikshavn. Som det ses af kortudsnit 3, er der mange registreringer af markfirben over hele området omkring Grenen, der består af et meget stort sammenhængende naturområde.

Markfirben er generelt sky overfor mennesker. De ynder levesteder med pletvis bart sand og samtidig blandet vegetation med lavt til halvhøjt dække, hvor de kan skjule sig, men samtidig har mulighed for solbadning. Jo mere varieret vegetation, jo bedre.

Naturmyndigheds udtalelse

Frederikshavn Kommune anbefaler, at der meddeles dispensation fra fredningskendelsen til renovering og udvidelse af toiletbygningen, samt bortgravning af så meget af klitten, at der er plads til affaldscontainerne.

Kommunen vurderer, at det ansøgte kun vil medføre en meget lille tilstandsændring i området, som ikke vil påvirke fredningens hovedformål. Det er vigtigt at de landskabelige værdier bevares ved at sikre at både toiletbygningen og de store affaldscontainere forbliver så skjulte som muligt.

Det lille stykke af klitten som skal bortgravet, vurderes ikke at være et yndet ynglested for markfirben. De er generelt sky overfor mennesker og lige netop her ved toiletbygningen og adgangen til stranden, er der i sæsonen mange turister og andre brugere. Desuden består klitten

de fleste steder kun af sand og hjælme og ikke den varierede vegetation som firbenene helst vil have. Der er større og bedre ynglesteder i nærheden.

Såfremt der kan opnås dispensation fra Kystdirektoratet og Fredningsnævnet, er Frederikshavn Kommune sindet at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til bortgravning af en mindre del af klitten for at give plads til affaldscontainerne i forbindelse med udvidelse af toiletbygningen. Naturmæssigt vurderes det at være en ubetydelig tilstandsændring i forhold til det store sammenhængende naturområde.

Når der alligevel skal graves i området, vil man med fordel kunne stille vilkår om bortgravning af den invasive Rynket rose som gror på toppen af klitten helt tæt på toiletbygningen. Derved vil der blive plads til det overskydende sand, og klitten kan bygges op i kanterne så både toiletbygningen og affaldscontainerne bliver skjult mest muligt. Der vil i kommunens dispensation blive stillet vilkår om genplantning med hjælme, så området retableres med det samme, og sandet ikke blæser væk.

...”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 17. september 2024. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det statsligt udpegede medlem Ditte Svendsen og det kommunalt udpegede medlem Per Faurholt. For Frederikshavn Kommune mødte Sisse Lindholm og Jeanette Kristensen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen. For Friluftsrådet mødte Thomas Jensen.

Sisse Lindholm oplyste vedrørende toiletbygningen, at denne vil blive nedtaget og udbygget udført i gennemimprægneret gran som Superwood materiale. Bygningen vil fremstå som grå-mat og falder naturligt ind i terræn med klitter, sand og strand. Man vil fra kommunens side foretrække en placering af affaldscontainerne som oprindeligt ansøgt. Den placering, som Kystdirektoratet har valgt, er ikke optimal, når man foretager en helhedsvurdering af arealerne.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet bemærkede, at den del af klitten, som man oprindeligt ønskede affaldscontainerne gravet ind i, ikke er naturlig klit. Det kan ikke anbefales, at den nu ansøgte placering af affaldscontainerne godkendes. Det henstilles, at Kystdirektoratet genovervejer sin afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Sønderstrand og Fyrbakken betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet vurderer på baggrund af sagens oplysninger, herunder navnlig Frederikshavn Kommunes udtalelse, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper, levesteder og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Ligeledes vil projektet efter fredningsnævnets vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatsdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnet har herefter besluttet at meddele dispensation til det oprindeligt ansøgte projekt, både hvad angår udbygning af toiletfaciliteterne og placering af de omhandlede affaldscontainere. Denne dispensation indebærer en fjernelse af en mindre del af den klit, der ligger nord for toiletbygningen. Som anført af Frederikshavn Kommune vil klitten blive bygget op i kanterne, således at både toiletbygningen og affaldscontainerne bliver skjult mest muligt. Der er endvidere et vilkår om genplantning med hjælme, således at området retableres med det samme og sandet ikke blæser væk.

Frederiksnævnet kan ikke meddele dispensation til en placering af affaldscontainerne, som angivet på situationsplanen, da en sådan placering vil blive meget synlig i landskabet og dominerende i forhold til indblikket til Vippefyret Skagen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet

klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Ditte Svendsen
2. Per Faurholt,
3. Miljøstyrelsen,
4. Frederikshavn Kommune, Sagsnummer: GEO-2024-04400,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel.

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Att. sagsbehandler Sisse Lindholm

Kystzoneforvaltningen
J.nr. 2025 - 18221
Ref. miwus
Den 9. april 2025

Afgørelse om genoptagelse og ændring til dispensation til udgravning af klit til placering af affaldscontainere m.m., inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Frederikshavn Kommune har den 20. maj, 6. juli og 13. august 2024 søgt om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 15 til udvidelse af toiletbygning, udgravning af klit med henblik på placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, samt lovliggørende dispensation til flagstang, inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 331a Skagen Bygrunde, Østre Strandvej 110, 9990 Skagen, i Frederikshavn Kommune.

Kystdirektoratet har den 28. august 2024 truffet afgørelse i sagen, der henstår upåklaget.

Ved mail af 30. september 2024 og 4. marts 2025 har Frederikshavn Kommune tilskrevet Kystdirektoratet med anmodning om genoptagelse af sagen for så vidt angår placering af affaldscontainere med henvisning til Fredningsnævnets afgørelse af 23. september 2024.¹

Anmodningen om genoptagelse omhandler udgravning af klit med henblik på placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, hvilket behandles i det følgende.

Afgørelse

Kystdirektoratet genoptager hermed sagen og træffer afgørelse om at ændre afgørelsen af 28. august 2024 for så vidt angår placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, hvortil der meddels dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i *bilag 1*.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

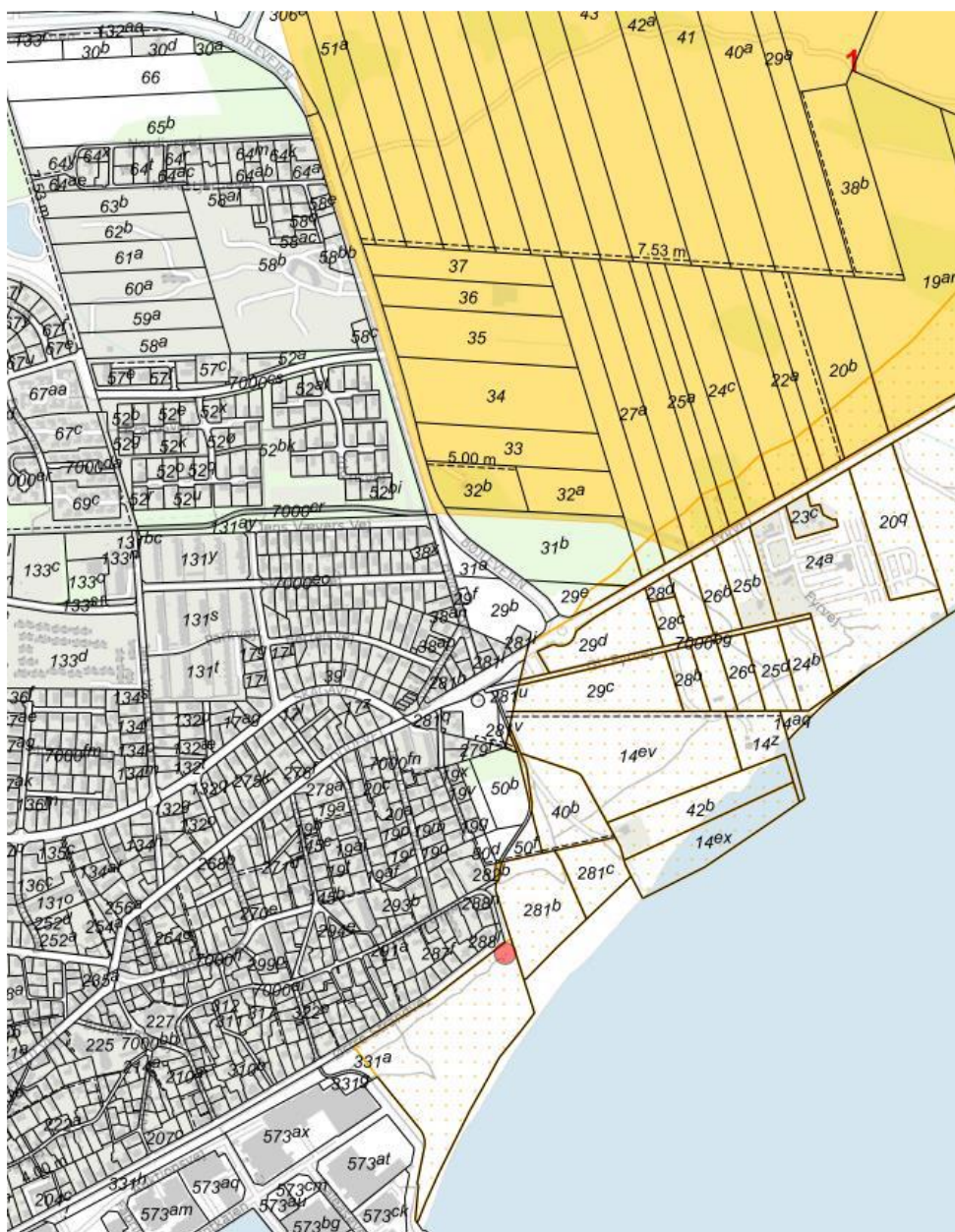
¹ FN-NJN-37-2024: Etablering af offentligt toilet og containere på Østre Strandvej, Skagen

I må ikke udnytte dispensationerne før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationerne ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i *bilag 2*.

Redegørelse for sagen

Matr. nr. 331a Skagen Bygrunde, Skagen i Frederikshavn Kommune i er på ca. 4,4 hektar og beliggende ud mod kysten ved Kattegat.

Affaldscontainere og toilettet er placeret i det fredede område Skagen Sønderstrand inden for strandbeskyttelseslinjen ved adgangsvejen fra Østre Strandvej til stranden. Der er beskyttet § 3-naturtype i form af hede på det ansøgte areal.

Fredning

Arealerne er endvidere omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål:

- at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område, -
- at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

Fredningen har en bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer, og at der ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der efter Fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en kiosk-og toiletbygning på det Skagen kommune tilhørende areal.²

Det ansøgte

For at få plads til de affaldscontainere som i dag er placeret på toiletbygningens nordside, ønsker Frederikshavn Kommune at udvide arealet her, og projektet forudsætter derfor at der udgraves ca. 5,1 m² af klitten mod nord, samt at det udgravede areal befæstes med asfalt.

Om etablering af støttevæg samt asfaltbelægning i klitten efter udgravning har kommunen oplyst, at disse tilstandsændringer kun er nødvendige, hvis den ansøgte udgravning af klitten bag affaldscontainerne udføres.

I forbindelse med ombygning af toiletbygning ønskes også etableret en ny type støttevæg mod terræn; kommunen oplyser at materialet er egetræsstolper ”som holder bedre på sandet...”, jf. nedenstående billede.

Om støtteelementet oplyser kommunen, at det nye støtteelement formentligt vil være i sammen højde, som det gamle, hvis containerne flyttes ind i klitten for at holde på sandet.

² FN-NJN-37-2024: Etablering af offentligt toilet og containere på Østre Strandvej, Skagen.

Fig. 2. Foto som viser eksempel på den type støttevæg, som ønskes opsat (fra materiale vedlagt ansøgningen)

Der må derfor ud fra det oplyste fjernes så meget af en fredet klit, at affaldscontainerne lige akkurat kan stå i sammenhæng med bygningen og skjult over lang afstand.

Kommunen vurderer, at containerne står bedst og mest diskret ved toiletbygningen også i forhold til de omkringliggende genboer, hvilket Fredningsnævnet er enige i.

I forhold til beplantningen på den del af klitten, som oprindeligt ønskedes bortgravet, består denne hovedsageligt af hjælme iblandet ganske få urter, græsser og den invasive rynket rose. Frederikshavn Kommune har vurderet naturkvaliteten til at være i middel tilstand, men arealet som ønskes bortgravet, er tydeligt påvirket af næringsstoffer og invasive arter.

I forbindelse med behandling af sagen i Fredningsnævnet har Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet bemærket, at den del af klitten, som man oprindeligt ønskede affaldscontainerne gravet ind i, ikke er naturlig klit.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 1 Skagens Gren og Skagerrak) ligger ca. 650 meter mod nordøst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 1 Skagens Gren og Skagerrak.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til Natura 2000-området og det ansøgtes begrænsede karakter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder

og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter. Der er således registreret markfirben i klitlandskabet omkring toiletbygningen og i det nærliggende Natura 2000-område.

For så vidt angår udvidelse af arealet ved toiletbygningen til affaldscontainere, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Det lille stykke af klitten som skal bortgravet, vurderes ikke at være et yndet ynglested for markfirben. De er generelt sky overfor mennesker og lige netop her ved toiletbygningen og adgangen til stranden, er der i sæsonen mange turister og andre brugere. Klitten består de fleste steder kun af sand og hjælme og ikke den varierede vegetation som firbenene foretrækker.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, og forudsætter derfor dispensation efter Naturbeskyttelsesloven.

Genoptagelse

Kystdirektoratet har pligt til at genoptage en sag, hvis afgørelsen lider af væsentlige mangler, eller hvis der er fremkommet nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med den oprindelige stillingtagen til sagen.

Kystdirektoratet er også forpligtet til at genoptage en sag og vurdere den på ny, hvis der ved den tidligere behandling af sagen er begået væsentlige sagsbehandlingsfejl.

Desuden kan nye retlige forhold betyde, at Kystdirektoratet er forpligtet til at genoptage en sag, f.eks. hvis der foreligger en væsentlig ændring med tilbagevirkende kraft i det retsgrundlag, som forelå på tidspunktet for Kystdirektoratets oprindelige afgørelse.

Kystdirektoratet har vurderet sagen på ny og finder, at der er fremkommet nye faktiske oplysninger, som kan begrunde en genoptagelse af sagen. Herved er særligt lagt vægt på Fredningsnævnets afgørelse, herunder at der ikke er tale om en naturlig klit.

Dispensation

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for

friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til udgravning af klit med henblik på ændret placering af affaldscontainere, samt etablering af støttevæg og befæstning af udgravet areal i klit med asfalt efter udgravning. Ændringen er ansøgt som led i udvidelse af sanitære forhold grundet et øget behov med afsæt i turisme på stedet. Affaldscontainerne flyttes til lige nord for og i tilknytning til toiletbygningen.

Kystdirektoratet har endvidere vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til udgravning af klit med henblik på placering af affaldscontainere, etablering af støttevæg, befæstning af udgravet areal i klit med asfalt, som redegjort for i Frederikshavn Kommunes ansøgning og korrespondance herom.

På baggrund sagens oplysninger, vurderes det, at der er tale om et særligt tilfælde, jf. § 65 b, stk. 1, hvor der kan dispenseres fra strandbeskyttelseslinjen. Herved er særligt tillagt vægt, at forholdet ikke er egnet til at danne præcedens i lignende sager.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering, at der i forhold til strandbeskyttelseslinjen ikke er afgørende landskabelige hensyn der taler imod en dispensation til det ansøgte, herunder det af Fredningsnævnet anførte. Der er endvidere tillagt vægt, at Frederikshavn Kommune vil opbygge klitten i kanterne, således at både toiletbygningen og affaldscontainerne bliver skjult mest muligt

Direktoratet bemærker i forlængelse heraf, at den rynket rose som vokser oven på den lille del af den omhandlede klit, kan fjernes i forbindelse med udgravningen til affaldscontainere, mod at der samtidig sker genplantning med hjælme, så området med det samme reetableres, og sandet ikke blæser væk.

Hermed ændrer Kystdirektoratet sin afgørelse af 28. august 2024 om *afslag til ændret placering af affaldscontainere, samt etablering af støttevæg og befæstning af udgravet areal i klit med asfalt efter udgravning*, til en dispensation om samme.

Med venlig hilsen

Michael Würtz Skorstengaard
Specialkonsulent
Kystzoneforvaltningen
miwus@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Frederikshavn Kommune, post@frederikshavn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn, frederikshavn@dn.dk / nature.thorning@gmail.com
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel v/ Thomas Elgaard Jensen, vendsyssel@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn, frederikshavn@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Miljøstyrelsen, Østjylland, ojl@mst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens³ § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28/06/2024 om naturbeskyttelse

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 1, Skagens Gren og Skagerrak

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 1		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	
Arter:	Stavsild (1103)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Bilag 4: Dispensation fra kommunens Naturafdeling

Frederikshavn Kommune Park & Vej
Att.: Nikolaj Sjøberg Jensen
Via mail: NJJE@frederikshavn.dk

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

14. oktober 2025

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til udvidelse af toiletbygning

Sagsnummer: GEO-2024-04400

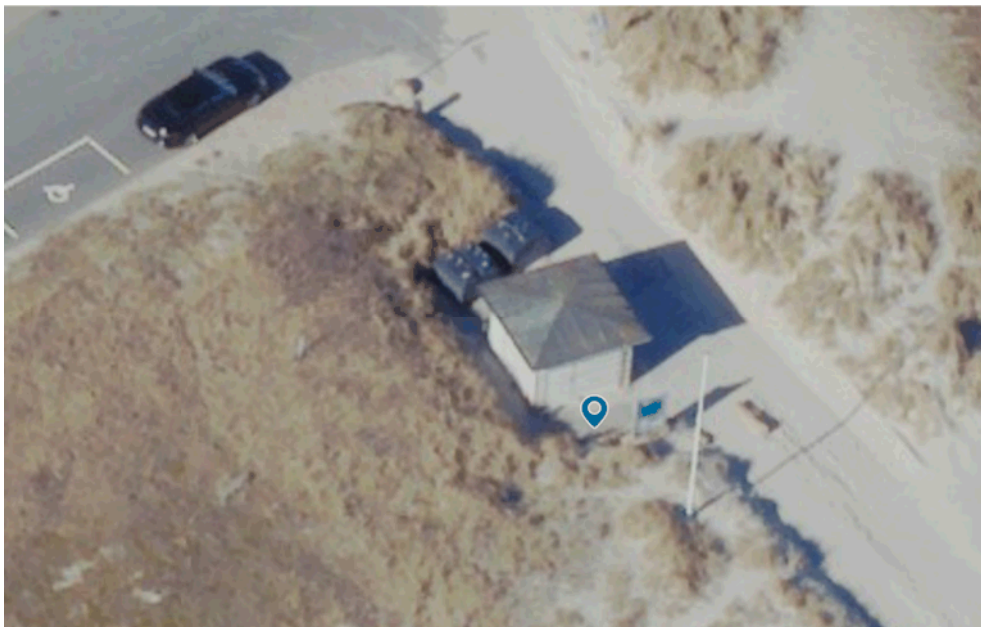
Frederikshavn Kommune giver hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til

Sagsbehandler:
Sisse Lindholm
Direkte telefon:
+45 9845 6383

- bortgravning af en mindre del af en klit i forbindelse med udskiftning af eksisterende toiletbygning
- midlertidig gravning indenfor beskyttet natur i forbindelse med bortgravning af en septiktank der ligger under sandet
- tilkobling af toiletbygningen til separatkloakering.

Bygningen ligger matr.nr. 331a Skagen Bygrunde. Arealet er registreret som beskyttet hede.

Dispensationen er truffet efter naturbeskyttelseslovens §65 stk. 2. Det er en forudsætning for dispensationen at nedenstående vilkår overholdes.

Kortudsnit 1. Bygningen med 2 store affaldscontainere som det ser ud i dag. En mindre del af klitten bag containerne ønskes bortgravet for at give plads til udvidelse af toiletbygningen. Det er vigtigt at alt er skjult så meget som muligt, for ikke at skæmme det fredede landskab omkring Sønderstrand og Vippefyret.

Vilkår

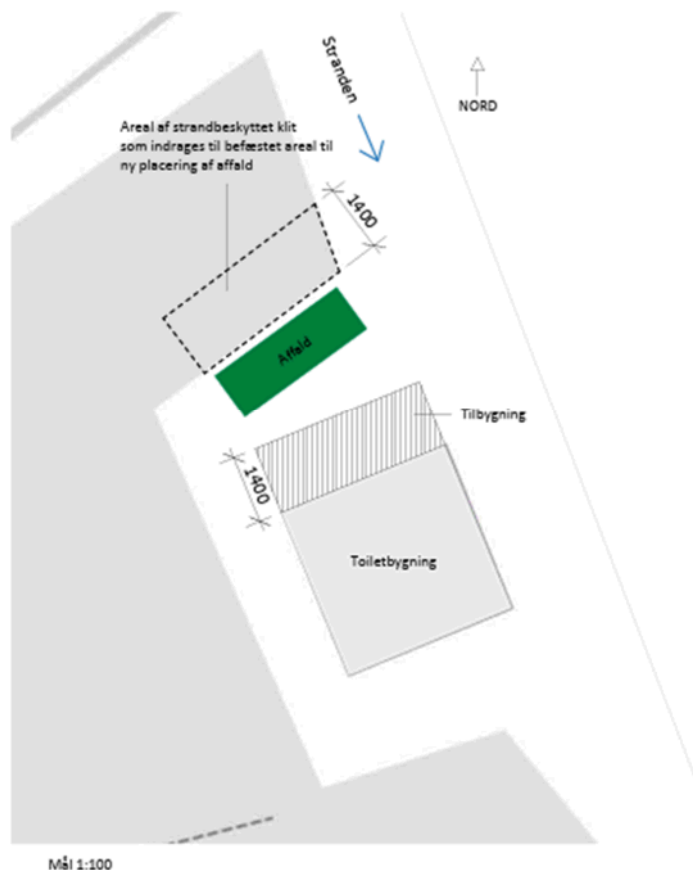
Det er en forudsætning for dispensationen at følgende vilkår afholdes:

- Rynket Rose skal fjernes fra det areal der graves i
- Al sandet skal bevares indenfor arealet og må ikke køres væk
- Efter endt gravearbejde skal klitten bygges op, så både toiletbygning og affaldscontainere er skjult mest muligt. Dog må klitten ikke bygges højere end det højeste punkt i dag, og klitten skal tilpasses det omkringliggende landskab.
- Hele arealet skal genplantes med hjælme, så området retableres med det samme, og sandet ikke flyver væk.

Redegørelse

Frederikshavn Kommunes Park- og Vejafdeling ønsker at udskifte en eksisterende toiletbygning. Toiletbygningen er offentlig og benyttes af turister og lokale der opholder sig på stranden. Bygningen ligger tæt på offentlig vej, ved nedgangen til stranden og skjult bag klitten, så den er mindst mulig synlig fra omgivelserne. En række affaldscontainer er placeret mellem toiletbygningen og klitten, se kortudsnit 1.

På grund af manglende kapacitet, ønskes bygningen udvidet med 2 ekstra toiletter. Da affaldscontainerne fortsat ønskes placeret sammen med toiletbygningen og skjult bag klitten, er det nødvendigt at fjernes en lille del af det beskyttede klitareal. Det drejer sig om ca 1,4x5 meter.

kort 1. Den nye bygning udvides med en mindre tilbygning, hvilket medfører et behov for ekstra plads i indhakked til affaldscontainerne.

Klitten er en kunstig opbygget klit og derfor ligger toilettes septiktank under sandet. Denne skal graves op, og der vil derfor blive gravet i hele stykket mellem bygningen og vejen. Denne del af klitten retableres dog efter endt arbejde.

Kortudsnit 2. Gul linje markerer det areal der vil blive påvirket ved ombygningen af toiletbygningen. Den lilla skravering = beskyttet hede.

Naturmæssige bindinger

Beskyttet natur

Det meste af arealet består af beskyttet natur i form af hede jf. naturbeskyttelseslovens §3. Det stykke af klitten som ønskes bortgravet, består hovedsageligt af hjælme iblandet ganske få urter, græsser og den invasive Rynket

Rose. Naturen vurderes at være i dårlig naturtilstand pga. tilgroning af Rynket Rose og en stor andel af bjergørhvene. Dog vurderes naturen endnu ikke at være vokset ud af beskyttelsen.

Foto 1. Eksisterende toiletbygning hvor klitten skjuler affaldscontainerne, set fra redningsvejen

Foto 2. klitten som bliver midlertidig opgravet for at fjerne den gamle septiktank. Det grå rør er udluftningsrør.

Foto 2. Vegetationen består hovedsageligt af hjælme i kanterne, forskellige græsser, især bjergørhvene, Rynket rose og ganske få urter (torskemund, strandarve, natlys, røllike)

Der er forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af beskyttede naturarealer. Ændres tilstanden væsentlig eller er det i modstrid med at opretholde naturtypen som et beskyttet naturareal, skal der foreligge særlige omstændigheder, før der kan gives dispensation.

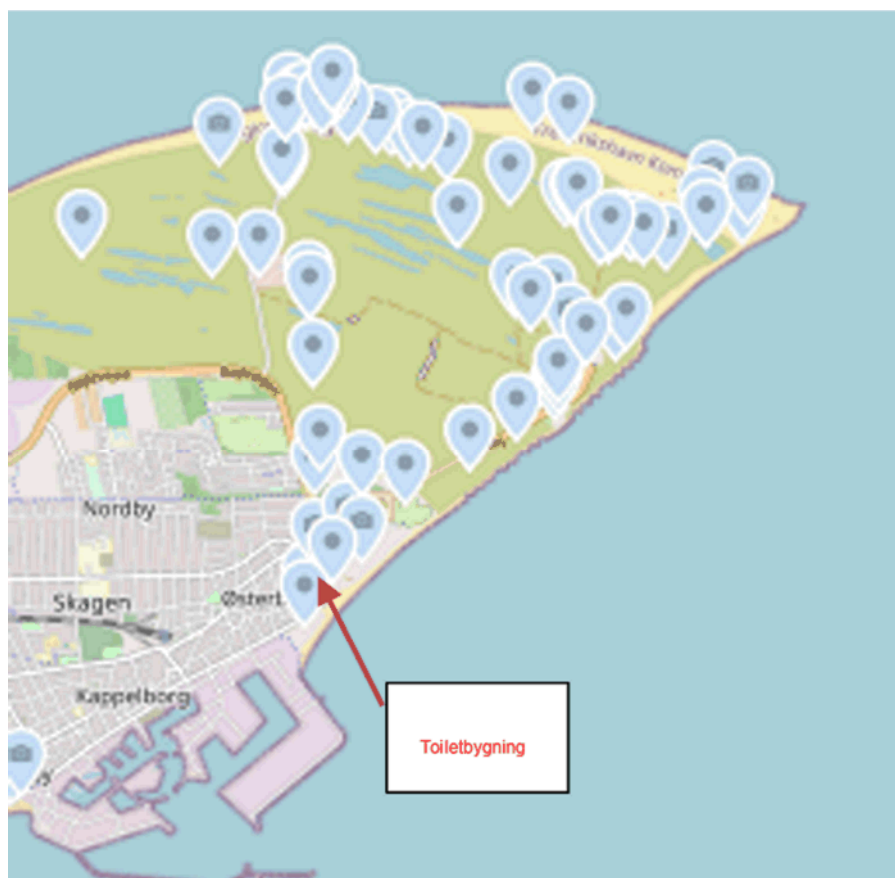
En særlig omstændighed kan være, hvis projektet har en naturforbedrende effekt eller hvis det vurderes, at der er tale om et område som ud fra et naturbeskyttelseshensyn vurderes at være uden særlig interesse. Det kan også være en særlig omstændighed, hvis der er tale om et indgreb som skønnes ikke at forrykke væsentligt ved tilstanden i området. Endelig forudsættes det, at dispensationen ikke kan skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af naturbeskyttelseslovens § 3 på området.

I denne sag vurderes hovedparten af indgrebet at have midlertidig karakter, idet klitten retableres efter endt arbejde. Den fjernede del af klitten vurderes at være så lille et indgreb, at det ikke skønnes at forrykke væsentligt ved den samlede naturtilstand i området. Det vurderes positivt for naturen, at der bliver fjernet Rynket Rose.

Natura2000 og Bilag IV-arter

Området ligger ikke indenfor et natura 2000 område, og nærmeste Natura2000 område nr. 1 for Skagen Gren ligger ca. 650 meter væk. Frederikshavn Kommune vurderer, at det ansøgte projekt er så lille en tilstandsændring, at det ikke kan påvirke natura2000 områdets udpegningsgrundlag.

Der er registreret bilag IV-arter i form af markfirben i hele området, inklusiv i området omkring toiletbygningen se nedenstående kortudsnit 3 med registreringerne.

Kortudsnit 3. Kortet viser registreringer af markfirben i området omkring Grenen

Markfirben er generelt en truet dyreart, hvis levesteder er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV. De lever i små kolonier over det meste af landets sandede lokaliteter og i Frederikshavn Kommune er markfirben særligt udbredt i området nord for Frederikshavn. Som det ses af kortudsnit 3, er der mange registreringer af markfirben over hele området omkring Grenen, der består af et meget stort sammenhængende naturområde. Markfirben er generelt sky overfor mennesker. De ynder levesteder med pletvis bart sand og samtidig blandet vegetation med lavt til halvhøjt dække, hvor de kan skjule sig, men samtidig har mulighed for solbadning. Jo mere varieret vegetation, jo bedre.

Fredning

Hele området er underlagt landskabsfredningen for Skagen Sønderstrand og Fyrbakken FS 1/1994 af 1. oktober 1996. Jf. fredningskendelsens §4 må der ikke foretages terrænændringer, og jf. fredningskendelsens §5 skal toiletbygningens udformning og placering godkendes af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet meddelte den 23. september 2024 dispensation til projektet.

Strandbeskyttelseslinje

Hele arealet ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen og en bortgravning af klitten samt renovering og udvidelse af toiletbygningen kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens §15.

Kystdirektoratet meddelte den 9. april 2025 dispensation til projektet.

Baggrund for kommunens afgørelse

Kommunen vurderer at det ansøgte kun vil medføre en meget lille tilstandsændring, som ikke vil påvirke områdets naturværdi væsentligt. Det lille stykke af klitten som skal bortgravet, vurderes ikke at være et yndet ynglested for markfirben. De er generelt sky overfor mennesker og lige netop her ved toiletbygningen og adgangen til stranden, er der i sæsonen, mange turister og andre brugere. Desuden består klitten de fleste steder kun af sand og Rynket Rose, og ikke den varierede vegetation som firbenene helst vil have. Der er større og bedre ynglesteder i nærheden. Kommunen vurderer at med de stillede vilkår, vil arealet blive retableret og naturtilstanden stabil efter 1-2 år.

Kommunen har ved afgørelsen desuden lagt vægt på, at klitten er en kunstig opbygget klit der i sin tid blev lavet for at skjule toiletbygningen. Desuden vurderes der ikke andre muligheder for placering af de nødvendige affaldscontainere, uden at ødelægge de landskabelige forhold i området. Endelig er gravearbejdet nødvendig for at kunne forbedre det underliggende kloaksystem.

Orientering fra Museerne:

Der kan i området være fund af betydning for den arkæologiske kulturarv. Forud for iværksættelse af jordarbejdet skal Museumslovens § 25-27 iagttages. Disse bestemmelser vedrører arkæologiske forundersøgelser, udgravninger og anmeldelse af fund. Loven giver bygherren mulighed for at få en udtalelse om risikoen for fund af arkæologisk betydning, samt besked om de finansieringsmæssige konsekvenser.

Findes der under jordarbejdet alligevel spor af fortidsminder, fx knogler, flintredskaber, lerkarskår m.m., skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til museet.

Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til nedenstående statsanerkendte kulturhistoriske museum.

Klage m.v.:

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Se vedlagte klagevejledning.

Afgørelsen offentliggøres ikke.

Når klagefristen er udløbet d. 11. november, og der ikke er indkommet klager, kan tilladelsen udnyttes. Hvis der indgives klage, vil kommunen snarest underrette dig herom.

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Bilag:

Klagevejledning efter naturbeskyttelsesloven

Kopi til:

- Slots- og kulturstyrelsen og fortidsmindekontoret, cfk@slks.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), mail@sgav.dk
- DN- Frederikshavn, dnfrederikshavn-sager@dn.dk
- DOF- Hovedkontoret, natur@dof.dk
- DOF-Nordjylland, frederikshavn@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
- Vendsyssel Historiske Museum, vhm@vhm.dk

Har du spørgsmål eller vil besvare brevet

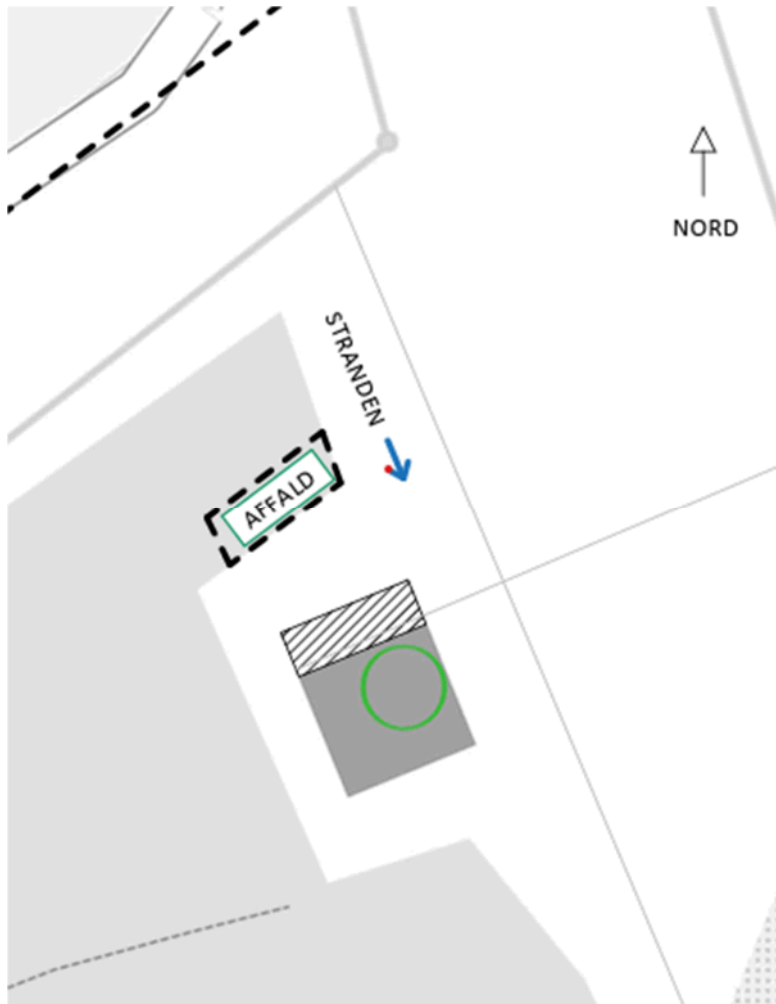
Brug svarmuligheden i e-Boks eller Virk.dk, hvis du har modtaget brevet digitalt.

Har du ikke digital adgang, kan du:

1. skrive til Frederikshavn Kommune, Rådhus Allé 100, 9900 Frederikshavn
2. ringe til det direkte nummer eller til kommunens hovednummer
3. henvende dig i Borgerservice i Frederikshavn, Sæby eller Skagen
- dog ikke onsdag

Oplys *altid* sagsnummeret, som du kan se i højre kolonne.

Med venlig hilsen
Sisse Lindholm (SILI)
Natursagsbehandler

Tegning af den ny toiletbygning som den kommer til at ligge med udvidelsen markeret som skravering ift. størrelsen på eksisterende bygning, samt affaldscontainerne placeret i nyt indhak i klitten.

Vejledning om klagemuligheder m.v.

efter

Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 927 af 28/06/2024)

Reglerne fremgår af lovens kapitel 12

Hvem kan klage: Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ⁱ⁾

1. adressaten for afgørelsen (normalt ansøgeren),
2. ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
3. offentlige myndigheder,
4. en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
5. lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
6. landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
7. landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

4 ugers klagefrist: Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Opsættende virkning: Hvis der klages rettidigt, må en tilladelse ikke udnyttes, før klagen er afgjort, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Klagen sendes til: Du klager gennem Klageportalen, som du kan logge på via dette link: <https://kpo.naevneneshus.dk>. Du kan også logge på via borger.dk (som borger) eller via virk.dk (som virksomhed eller forening). Du logger på Klageportalen med MitID.

Orientering: Kommunen giver den, der har fået en tilladelse, underretning om en indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Civil retssag

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Opkrævning af gebyr: Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for organisationers og virksomheders vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker dig fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning til kommunen, som sender den videre til nævnet. Nævnet træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning efterkommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klageren får helt eller delvis medhold i sin klage,
- 2) afgørelsen ændres eller ophæves eller
- 3) betalingsfristen er overskredet, du ikke er klageberettiget eller nævnet ikke har beslutningskompetence i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis det kun er fristen for efterkommelse af afgørelsen, som ændres efter nævnets behandling af sagen.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljo-og-foedevareklagenaevnet/>

ⁱ Ved klage efter stk. 1, nr. 5 og 6, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

Vejledning om klagemuligheder m.v. vedrørende afgørelser efter planlovens § 35, stk. 1

Reglerne fremgår af lovens kapitel 14 (§§ 58-62)

Kommunens afgørelse kan påklages til **Planklagenævnet** af

- Erhvervsministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af:
 - at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
 - at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning. Det betyder, at det der er tilladt eller påbudt i afgørelsen, ikke må udføres, før Planklagenævnets afgørelse foreligger. Planklagenævnet kan dog bestemme andet.

Du klager via Klageportalen som du kan logge på via dette link: <https://kpo.naevneneshus.dk>. Du kan også logge på via www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret betales tilbage til klageren, hvis denne får helt eller delvist medhold i klagen.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Flere oplysninger om gebyrordning og klagebehandling kan findes på www.naevneneshus.dk.

Kommunen giver den, der har fået en tilladelse, underretning om en indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Civil retssag

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene skal retssagen være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.